

Tisztelt Országgyűlési Képviselő Asszony/Úr!

Tárgy: Az alternatív szolgálat visszaállításának kezdeményezése a lelkiismereti és vallásszabadság teljes körű érvényesülése érdekében

A Bokor római katolikus gyökerű közösség azzal a kéréssel fordul Önhöz, hogy a lelkiismereti és vallásszabadság teljes körű biztosítása érdekében kezdeményezze az alternatív szolgálat lehetőségének a visszaállítását. Kérésünk tehát arra irányul, hogy mivel hazánkban általános hadkötelezettség van érvényben, és a kötelező sorozást csak felfüggesztették, a polgári szolgálat és fegyver nélküli katonai szolgálat teljesítésének jogi lehetősége, az emberi jogokkal összhangban, ismét szerepeljen Magyarország legfőbb jogforrásában.

A [Bulányi György](#) piarista szerzetes által alapított, pártsemleges [Bokor Közösségből](#) a Kádár-rendszerben közel harmincan tagadták meg a katonai szolgálatot. Sokukat elítélték 1979 és 1989 között, és ők összesen mintegy 45 évet töltöttek börtönben ([Elmélet és gyakorlat](#)). A rendszerváltozás idején nyíltak meg a börtönkapuk, amikor rajtuk kívül a katonaságot szintén elutasító kiségyházak tagjai is szabadlábra kerültek. A következő években a Bokor Közösség és számos civil szervezet sokat tett a civil munkahelyeken letölthető polgári szolgálat és az eskütevéssel nem járó fegyver nélküli katonai szolgálat bevezetéséért. A polgári szolgálat intézménye elfogadottá vált Magyarországon is, és lelkiismereti okokból mintegy 70.000 hadköteles férfi teljesíthette ezáltal állampolgári kötelezettségét az általános hadkötelezettség felfüggesztéséig (1989–2004). (A fegyver nélküli katonai szolgálatot mintegy 2.500 fő választotta ugyanezen időszakban.) A polgári szolgálatosok a kórházakban, a szociális intézményekben, a mentőszolgálatnál, az önkormányzatoknál, az egyházaknál és a civil társadalom szerteágazó területein dolgoztak, enyhítve ezáltal a munkaerőhiányt.

A lelkiismereti okokból választható alternatív szolgálat emberi jog. Ez a lelkiismereti és vallásszabadság érvényesülésének lényeges része. Az általános hadkötelezettséget fenntartó országokban lehetőséget kell biztosítani a polgári szolgálat teljesítésére. A nemzetközi dokumentumok egyértelműen kiállnak az alternatív szolgálati formák választhatósága mellett. (Lásd 3. sz. melléklet.)

A római katolikus egyház sokat idézett, a II. Vatikáni Zsinat által 1965-ben elfogadott *Gaudium et spes* kezdetű lelkipásztori konstitúciója kimondta, hogy elismeri a lelkiismereti okból történő fegyvermegtagadást, és javasolja a polgári szolgálat (fegyver nélküli katonai vagy egyéb közhasznú szolgálat) lehetőségének biztosítását.

Magyarországon 2004-ben az általános hadkötelezettség felfüggesztésével értelemszerűen a sorkatonai és ezzel egyidejűleg a polgári szolgálat teljesítése is okafogyottá vált. Ez azonban nem változtatott azon, hogy a sorkatonai szolgálat és az alternatív szolgálati formák teljesítésére vonatkozó jogszabályok is hatályban maradtak. Utóbbiak egészen 2011-ig, amikor Hende Csaba honvédelmi miniszter javaslatára a polgári szolgálat teljes egészében, a fegyver nélküli katonai szolgálat pedig részlegesen megszűnt létezni.

A törvénymódosítás előtt a Bokor Közösség levélben kereste meg a közjogi méltóságokat és az összes országgyűlési képviselőt, kérve az alternatív szolgálati

formák hatályban tartását ([Állásfoglalás](#) 2011. június 20.). Az udvarias válaszokon túlmenően nem kaptunk lehetőséget erőszakmentes álláspontunk kifejtésére, a társadalmi párbeszéd elmaradt, és az emberi jogokkal ellentétes jogszabálmódosítás megtörtént. A Bokor Község megalapításának 80. évfordulóján ismételten kiálltunk a polgári szolgálat lehetőségének visszaállításáért ([Felhívás](#)), és ennek érdekében aláírásgyűjtésbe kezdtünk ([Petíció](#) 2025. október 4.).

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy a Bokor Község nem az általános hadkötelezettség felfüggesztésének megszüntetését és a sorkatonai szolgálat, valamint az alternatív szolgálati formák kötelező teljesítését szeretné elérni, hanem lelkiismereti és vallási okokból választható, az emberi jogokkal szinkronban lévő polgári és fegyver nélküli katonai szolgálat elvi teljesítésének lehetőségét.

Szeretnénk azt is tisztelettel jelezni, hogy jelen levelünket kizárólag a Bokor Község nevében írjuk, de az itt megfogalmazott kérés az összességében sok tízezer kisegyházhoz tartozó magyar hadköteles férfit, valamint ezen túlmenően minden magyar hadköteles férfit és egyben családjukat egyaránt érinti.

Szeretnénk kérni, hogy erről a mindenkit érintő emberi jogi kérdésről, erről az alulról jövő, civil társadalmi kezdeményezésről párbeszéd jöhessen létre Önnel! Egyben kérjük, hogy személyesen támogassa kérésünket a lelkiismereti és vallásszabadság teljes körű érvényesülése érdekében!

2026. május 13.

Tisztelettel,

a Bokor Község Képviselőtestületének (titkára: Vincze Péter)

és

a Bokor „Másik arcod” munkacsoportja (Áts András, Átsné Kovács Erika, Bajnok Dániel, Bajnok Kristóf, Csapody Tamás, Csizovszki Sándor, Kecskés-Vincze Eszter)

- Honlap: <https://bokorportal.hu>
- Kapcsolat: bokorkozosseg@bokorportal.hu

Mellékletek:

- [1. sz.](#) Székely János püspök úr támogató levele
- [2. sz.](#) A katonai szolgálat elutasításának hazai története
- [3. sz.](#) Magyarországi jogszabályok
- [4. sz.](#) Nemzetközi jogi dokumentumok
- [5. sz.](#) Polgári szolgálat a világ országaiban
- [6. sz.](#) Fegyver nélküli katonai szolgálat a világ országaiban